

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!
GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 158.

CHICAGO, ILL., SREDA, 8. OKTOBRA — WEDNESDAY, OCTOBER, 8, 1924

LETNIK XXXIII.

Milijonarski "bootleggerji" izsledeni.

ZAJELI SO BRITIŠKI PARNIK, KI JE IMEL 11.000 ZA-BOJEV ŽGANJA NA KROVU V VREDNOSTI \$250.000. — BANKIRJI, ČLANI "BOOTLEGGERSKE" DRUŽBE S KAPITALOM \$10.000.000.

New York. — 15 milj od obrežja so prohibicijski uradniki zajeli britiški parnik, ki je imel na krovu 11.000 zabojev žganja, katerega cenijo na \$250.000. Oblasti so mnenja, da so s tem plenom prizadeli poslednji udarec organizirani družbi tihotapev s žganjem, ki so skozi šest mesecev že preplavljali našo državo s prepovedano pijačo. Skozi tri mesece so se trudili obrežni stražniki, priti na sled tej organizirani družbi, kar se jim je sedaj posrečilo. Parnik, ki so ga zajeli nosi 376 ton, s posadko 20 mož.

Bankirji v Montreal in v New Yorku, kakor tudi distriktirji v Londonu in Halifaxu so člani tega mednarodnega tihotapskega društva, katero razpola s \$10.000.000 in štirimi parniki.

Nadalje so tudi zajeli štiri manjše parnike, ki so prevajali tihotapsko blago h kraju. Pri tem so zaplenili 50 zabojev žganja in aretirali 15 oseb.

Zvezni agenti so se poslužili nove taktike, ki se jim je pri zadnjem nočnem lovu na tihotapec dobro obnesla. Tako naprimer se poslužujejo dolgega policijskega čolna z vsemi lučmi ugasnjenimi in se približajo čisto blizu svojim žrtvam. Na ta način so v eni noči zajeli tri motorne čolne, ki so ravno izkladali žganje.

Družinska tragedija.

Na 5718 Normal blvd. v Chicago, Ill., se je odigrala žalostna, katere žrtev sta bili dve osebi.

Hal Ehring je pred deseti leti bil povožen od avtomobila, katere nezgoda ga je privezala kot pohabljenca na posteljo, s katere se tekom tega časa še ni ganil. Pred enim letom se le, je revež bil toliko pri moči, da je začel nekoliko pregibati levo roko. Njegova edina opora je bila njegova mati, ker očeta več ni imel, pač pa očeta, ki je bil brat pokojnega očeta. Ocem William Ehring je pa bil pijanec in je tudi napravil večkrat prepir radi bolanega pastorka, tako da ko že nista mati in sin več mogla tega prenašati, ga je mati zapodila od hiše. Tako je sedaj mati se morala sama truditi, da je preživela sebe in bolnega sina. Pred tremi tedni je pa zopet prišel William Ehring na večer k njima in obema grozil, da ju pomori. Hal pa, ki je imel vedno pri sebi revolver ga je odpodil. Tako sta v vedni skrbi živela mati in sin. Pred par dnevi pa ni bilo matere ob določeni uri domov, Hala se je polastil strah in sumnja. — Njegova sumnja je bila opravičena, William Ehring je ustrelil do smrti svojo soprogo — mater bolanega dečka, kateremu je bila edina pomoč in opora. Drugi dan nato, si je tudi morilec svoje žene končal življenje s kroglo.

Ali je tvoj sosed že naročen na A. S. in Edinost? — Pridobi ga, da se naroči!

IZ KITAJSKEGA BOJIŠČA.

Pekingska armada poražena. — 10.000 mož zajetih. — Chang se je polastil velikih topov, ki jih je bežeči sovražnik pustil.

Mukden. — 15 milj jugovzhodno od Ling Yuan se je v soboto bila huda bitka, v kateri je gen. Chang pognal sovražnika v beg.

Chihli fronta je strta, katere eno krilo 10.000 mož je padlo v roke gen. Chang. Drugi so pa v neredu bežali na vse strani, pustivši na mestu več velikih topov, strojnih pušk, več tisoč pušk in drugega vojnega materiala. Cela druga armada pod poveljstvom gen. Li, zasleduje bežečega sovražnika, kateremu ne bodo dopustili priti do sapa.

Se en tak poraz nasprotnika in Chang, ki je postal zelo popularen, bo vkorakal s svojo armado v Peking. Chang je pri ljudstvu tudi vsled tega priljubljen, ker za vse, kar se vzame za preskrbo njegovih vojakov plača takoj. Odredil je tudi, da so dobili pomoč, prizadeti po poplavi.

Umor in samomor.

Daly City, Cal. — Lastnik nekega tukajšnjega bungalow je naznanil policiji, da njegov najemnik J. Davies ni plačal kakor bi mogel najemnine. Pripomnil je pa tudi, da se mu zdi tišina, ki vlada v bungalowu nekam sumljiva. Policija je nato s silo odprla in vstopila v stanovanje, kjer najdejo v nekem kovčegu mrtvo žensko truplo, v drugi sobi pa s prestreljeno glavo mrtvega najemnika Daviesa. Policija je ugotovila, da je Davies umoril žensko, ki se je izkazalo, da je njegova soproga v San Francisco pred dvema mesecema, nato pa truplo v kovčegu pripeljal semkaj, kjer je poldrugi mesec bival poleg trupla, nakar je še sebi s kroglo končal življenje. Umorjena žena je pa imela iz prejšnjega zakona tudi triletnega sinčka, za katerega se pa ne ve kje da je. Policija je vse preiskala po stanovanju in v kleti, ker je mnenja, da je osem tudi otroka umoril.

Protest Francije.

Pariz. — Francoska vlada je obvestila svoje poslanstvo v Peking, naj pošlje noto v kateri naj se formalno protestira proti soglasju ki obstoji med gen. Chang Tso-linom in Rusijo, katere škoduje francoskim interesom na Kitajskem. Francoska vlada je radi gotovih vzrokov mnenja, da je najbolje, da se ta protest predloži pripoznani kitajski vladi takoj, tako da lahko, karkoli neprilike pride kot posledica sedanje vojne, lahko nato Francija podvzame potrebne korake, da varuje interese svojih državljánov.

RAZNE VESTI.

Washington. — Prezident Coolidge in soproga sta obhajala 19-letnico njune poroke v krogu le par prijateljev, na krovu prezidentove jahte, Mayflower.

Washington. — Kapitan George W. Steele, iz Marion, Ind., ki se nahaja v Nemčiji pri vodilnem zrakoplovu ZR-3, je imenovan za poveljnika postaje zračne flotile v Lakehurst. Ko se povrne v Ameriko s zračno ladijo ZR-3, prevzame to zadevne posle.

Montreal. — Umora obdolženi John Buchman Pieri, je izpovedal, da je umoril svojo spečo ženo, nato pa še zadavil svoja dva otroka, deklici v starosti 6 in 7 let.

Baltimore, Md. — William Gibbs McAdoo, bivši finančni tajnik, se bo moral podvreči operaciji. Nahaja se v Jones Hopkins bolnišnici.

Omaha, Neb. — Poslopja Cudahy Packing kompanije je ogenj popolnoma uničil. Škoda je cenjena na \$250.000.

Havana. — Sedem oseb je bilo mrtvih in 58 ranjenih, med temi 6 smrtno, v spopadu med policijo in pristaši bivšega prezidenta Menocela, ki vodi kampanjo za zopetno izvolitev. Ko je poseglo vmes še vojaštvo, se je zopet vspostavil red.

Calexico, Cal. — Barney Oldfield, znani avtomobilski dirkač je bil aretiran, ko je vozil svoj avto v pijanem stanju v hitrosti 87 milj na uro.

Chicago, Ill. — Banditi so udri v pisarno Williama Marstroma na 130 N. State Str. V blagajni se je nahajalo za \$100.000 diamantov in ko so s svojim delom že pričeli so se nekaj zbal in pobegnili, ne da bi kaj odnesli. Pustili so pa na mestu več vlomilnega orodja.

Johnston City, Ill. — Raztelesenje trupla L. Heringtona, katerega je zastrpila njegova žena, kakor je bilo poročano, je pokazalo, da mu je dala tako veliko množino strupa, s katerim bi se lahko zastripilo 39 normalnih oseb.

Cairo, Egipt. — Prestol, od katerega je na zahtevo ljudstva odstopil kralj kraljeva Hedjaz Hussein, je sedaj zasedel njegov najstarejši sin Emir Ali, ki je guverner v Medina.

Chicago, Ill. — Lekarjari Rudolph Morava na 2858 W. 25 St. so neznan tati odpeljali po noči 23 zabojev predvojnega žganja.

Mount Vernon, Ill. — Elma West, grocerist in James Campbell, sta se med prepriom stepla. West pa potegne nož, s katerim zabode svojega nasprotnika desetkrat. Westa so takoj aretirali, Campbell se pa bori s smrtjo.

Smrt avijatika.

Kapitan Burt E. Skeel, avijatik, je na Wilbur Wright field, padel s svojim letalom iz višine 1000 čevljev. 40.000 gledalcev je bilo priča nesreči. Kapitan je bil na mestu mrtev. Kapitanova soproga se je tisti moment, ko se je zgodila nesreča nahajala v zaprtim avtomobilu ne daleč proč. Smrtnega padca svoje soproga ni videla.

KANDIDATA TRETJE PROGRESIVNE STRANKE.

Mr. R. M. La Follette in Mr. B. K. Wheeler, kandidata progresivne stranke, ki močno pridobivata v tekmi proti Coolidgu.

POLITIČNI GLASOVI.

Moč La Folletteja raste. — Demokratska stranka v Californiji poražena. — La Follette je odšel na agitacijsko turo na zapad.

San Francisco, Cal. — Republikanski voditelji priznajo, da je njihova vrsta v državi Californija ne le vpognjena, — ampak strta. Volilci so se razdelili, katerih večina je le za neodvisno stranko. Boj se bide tudi v Californiji le med Coolidgeom in La Follettejem. Demokratski glasovi se bodo porazdelili med republikansko in neodvisno stranko, tako da demokraci tudi v tej državi nimajo nič za pričakovati.

V San Francisco je La Follette veliko močnejši od Coolidgea. Pač pa kakor pravi poročilo, je južna stran države zvesta republikanski stranki.

Washington. — Senator La Follette je v ponedeljek odšel iz Washingtona na enomešno agitacijsko turo po zapadu. Senatorja spremljata njegova dva sinova, ki bosta tudi prirejala govore.

Iz Minnesote poročajo, da je slamnata volitev pokazala veliko moč La Folletteja v tej državi. Rezultat v odstotkih je sledeči: La Follette, 70; Coolidge, 20; Davis, 10.

Državi Minnesota in Wisconsin boste oddali, kakor se pričakuje pri volitvah vsaka do 800.000 glasov. Od teh dobi skoraj gotovo La Follette najmanj 500.000 v vsaki državi.

V severni Dakoti je pokazala slamnata volitev, da je več demokratov postalo zornih na zastavo neodvisne stranke. Tako zaznamujejo v Minneapolis med 3392 glasov za La Folletteja, okrog 464 demokratskih. Še celo med dijaki minnesotske univerze je dobil La Follette večino in sicer: La Follette, 72; Coolidge, 38; in Davis, 24.

Pariz. — Profesor Mailhe je iznašel nov način dobivanja petroleja. Napravil je že več poizkusov, kateri so se mu dobro obnesli. Po načinu te rastline, kar bi po mnenju omenjenega profesorja se bo dobival petrolej iz neke vrste rastline. V ta namen so izgotovili načrt, po katerem bi zasadili prostor 500.000 akrov izvedencev zadostovalo za kritje potrebe petroleja za celo Francijo, katerega ga porabi devetdeset milijonov galonov na leto.

Iz Jugoslavije.

JUGOSLAVIJA IN RAZOROŽITEV. — SHOD RADIČEVE STRANKE V ZAGREBU. — DRUGE RAZNOVRSTNE VESTI.

Lep vspeh g. Dr. Marinkovića.

Po sprejetju razumne resolucije se je tretja komisija z vnešmo lotila poverjene ji naloge, da na razvalinah dosedanjih načrtov garantnih paktov in na podlagi vodilnih misli v nasprotujočih si stališčih dveh naziranj v tem vprašanju zgradi nove temelje za mir. Delo nevaležno in tudi ne lahko. Pod predsedništvom rumunskega zunanjega ministra g. Duce je imela komisija vsaki dan svoje seje, kjer so pričeli čisto znova generalno debato o splošnih načelih razorožitve. V to pravico je posegel tudi naš minister za zunanje zadeve g. dr. Voja Marinković in v strokovnjaškem govoru podal stališče naše države k temu važnemu vpraševanju. Podrobno je analiziral vse dobre in šibke strani o vzajemni pomoči in nato razvil stališče svoje vlade. Vkljub najmiroлюбnejšim intencijam jugoslovanske vlade, ona nemore brez-pogojno sprejeti takega pakta, ker se naši državci ne nudi enakovredne zamene za našo oboroženo silo. Za sedaj še ni prišla tista zaželjena doba, ki pa prav kmalo lahko nastopi, da države ne bodo imele nič več potrebe vzdrževati velikih armad za zaščito integritete svojega teritorija. Dokler ta doba ne pride, je treba računati z danim položajem in na podlagi njega reševati vprašanje vesoljnega mira.

G. Marinković je imel velik moralni vspeh in je s svojim nastopom priboril naši delegaciji pri Društvu narodov oni ugled, ki ji kot zastopnici večje slovanske države pristojajo.

Shod Radičeve stranke.

V Zagrebu se je vršila impozantna manifestacija Radičeve stranke, odkar obstoja. Že v rani uri so se začele polniti zagrebske ulice in ceste. Večje in manjše skupine seljakov so prišle iz bližnje okolice, raz streh in balkonov so pa vihrale hrvatske trobojnice v tolikem številu, da je bil v teku predpoldnevala malodane okrašen cel Zagreb. Na zborovalnem prostoru — Mažuraničev trg, so že od ranega jutra pripravljali prostore za skupine. Veliko govorniško tribuno so vso okrasili s trobojnicami in cvetjem. Ob 11 uri je otvoril dr. Maček zborovanje, nato pa podal besedo Radiču. Ko je stopil na tribuno, mu je množica frenetično vzklikala, godba je zaigrala "Lijepo našo domovino" in seljaški pevski zbor "Orač," je zapel mično pesem. Radič je pozdravil zborovalce z besedami: Velečasten hrvatski zbor. Hvaljen Jezus, živela republika. Nato je slikal sedanji svetovni položaj v vznešenih besedah, povdarjal je, da so veliki narodi že na potu iztreznjenja, dočim so mali še vedno bedasti, kakor pred vojno. Dejal je tudi, da angleški delavci in ruski kmet polagata temelje evropski bodočnosti. O

Franciji je rekel, da je velikega pomena to, ko je padla militaristična vlada Francije. O notranjem položaju je pa dejal: Dobili smo pošteno, ustavno in parlamentarno vladno na mesto vlado lopovov. Ta vlada je dejal ni seljaška, ni federalistična, niti republikanska. Ni tudi naša v smislu našega programa, ali je naša v smislu evropskega parlamentarizma. Sklenili smo, da jo podpremo, da more izvesti svoje mali program, t. j. poštena prava, lopove v ječo, svobodne volitve, nato pa pošten sporazum. Cel njegov govor je bil nad vse globoko zamišljen, žel je burne ovacije. Hrvatski narod ga ljubi — njemu je Radič to, kar je v družini dobri oče.

Dve nesreči.

Na savskem mostu v Kranju je zavezil avto Josipa Krakerja iz Ljubljane s sprednjimi kolesi v neko razpoko. Pri tem sta se razletela oba plašča in je le malo manjkalo, da ni vrglo avto z mosta. Potniki so odšli s strahom, avto in ograja pa sta močno poškodovana. — Druga nesreča pa se je pripetila na Koprškem mostu pri Polakovih tovarni. Tovorni avto je vozil težko obložen čez most. Komaj pa ga je prevozil, se je prelomil most na dvoje, tako da je popolnoma neuporaben za vsak promet.

Žeparji v Novem mestu.

Posesnici Mariji Zupančičevi iz Zužemberka je bila ukradena na svinjskem sejmišču listnica, v kateri je imela 22.500 dinarjev. — Isti dan ravno tam je bil okraden tudi poseselnik Martin Pavšič iz Češenc pri Trebenem. Spreten in drzen žepar je odnesel listnico, v kateri je imel 15.100 dinarjev.

Ukradena krava.

Posesniku Josipu Zagorcu v Baznem je bila ukradena iz hleva krava, stara okoli 5 let, vredna 4000 Din.

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din	\$ 7.75
1.000 — Din	\$ 15.15
2.500 — Din	\$ 37.75
5.000 — Din	\$ 75.00
10.000 — Din	\$ 149.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na kažejo po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SIBER PO POSTI KAKOR TUDI BRZOKAJ.

Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO ZAKRAJSK & ČEŠK 70-9th AVE., NEW YORK, CNY.

EDINOST

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list.
Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.
— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasov na zahtevo. Advertising rates on application.

NAČRTNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879."

Odkod izvira sedanja brezposelnost?

Na stotisoče delavcev je brez dela po raznih industrijskih mestih. Če vprašamo delodajalce se izgovarjajo, da imajo polna skladišča produktov, in da se istih prav malo proda. Odgovor na to vprašanje pa rodi novo vprašanje, zakaj ni mogoče produktov prodati? Ko pa človek dobro prouči to drugo vprašanje dobi pravi odgovor, da leži krivda nekje, ki naše produkte ovira, da ne gredo iz dežele na mednarodni trg. Ta ovira pa je sedanja republikanska vlada, ki je pod Hardingovim režimom nastavila silno visoke tarife na izvoz in uvoz. Kakor hitro so republikanci nastavili tarife je nastala v industriji od dneva do dneva večja stagnacija — zastoj — in delavci so začeli zgubljati svoje delo.

Ameriško delavstvo producira mnogo več, kakor potrebuje teh produktov doma. Z modernimi stroji se producirajo razni izdelki mnogo hitreje in mnogo ceneje, kakor ravno se ti izdelki v Evropi ali kje drugje. Zato Amerika lahko konkurira s svojimi izdelki z vsako drugo državo, ako je tudi delavstvo drugje manj plačano kot tukaj. Toda produkti kljub temu ne morejo na trg, ker od njih se zahteva previsoka izvozna tarifa. Zato se skladišča polnijo, mesto, da bi se produkte odposlalo na trg in prodalo.

Radi visoke tarife, katera povzroča stagnacijo v industriji, ki s tem sistematično povzroča v deželi brezdelje zgubi Amerika od 60 do 100 milijonov trgovskega prometa na mesec. Ali torej ni neumestno upostavljati tarife, kakoršne so upostavili republikanci?

Kako dolgo bo to šlo?

Lastniki privatnih transportacijskih družb so navihani. V zadnjih časih, ko države grade konkretne ali cementovane ceste, plačajo stroške davkoplačevalci pri direktnih ali pri posebnih davkih. Te cementovane ceste dobro služijo zlasti avtomobilistom.

V več krajih, kjer so bile doslej med mesti in vasi zveze potom, električne poulične železnice so iste prekinjene. Iste družbe ali morda kake druge, seveda pod drugim imenom pa upostavljajo avtomobilske zveze in prevažajo potnike z velikimi "busmi." Ti veliki busi kradejo promet v veliki meri pouličnim železnicam. To pa delajo zato, ker imajo manjše stroške pri obratovanju, kakor jih ima poulična železnica. Železniški tir mora družba sama popravljati in mora v ta namen imeti najetih več železniških delavcev popravljajev. Dočim cesta, po kateri vozijo busi so državne, in jih popravlja država z ljudskim denarjem. Da busi izrabljajo cementovane ceste ni nobenega dvoma. Pa še to, ceste menda države ne bodo gradile za privatne transportacijske družbe z ljudskim denarjem. Pa tudi

ljudstvo dolgo tega trpelo ne bo. Državne ceste so za državljane ne pa za organizirane transportacijske družbe, da na ta način na ljudske stroške delajo velike profite.

Merodajni faktorji so poklicani, da začno o tem razmišljati in proti temu tudi kaj pametnega ukrenejo. Volilci državljani, vprašajte usiljive politične kandidate, kaj mislijo o tem. Davke za konstruiranje in popraviljanje cest naj plačajo tisti, ki jih izrabljajo v lastne profitonosne namene!

Iz zapada.

Neki moj faran me je opozoril na bedasti članek v G. N. z dne 27. sept. t. l. Iz dotičnega članka sije isto hinavsko zavito natančevanje, kakor ga je najti v par prejšnjih številkah G. N. Hm, Sakarjev list jadicuje, da vera peša med Slovenci v Ameriki. To se prav tako ujema, kakor bi cigan "jamral" in tožil, da ni več poštenih ljudi na svetu.

Kdorkoli je pisal dotični članek, "Kaj morda ni res?" je velik hinavec. V svoji zlobočnosti vprašuje sam (ne pa kak priseljenec v pismu) kje so časi Buha in drugih duhovnikov, ki so bili duhovniki v pravem pomenu besede. Naslednje duhovnike pa ta zlobočni članek imenuje lažipastirje, farizeje itd. Ve natančno kaj se godi po naših spovednicah, cerkvah itd. Vse pove in dvomno podtakne slovenski duhovščini, le resnico zakrije in jo ne pove.

Jaz sem razumel njegov članek tako le: Članek, ki je pisal dotični članek hoče udariti slovenske duhovnike; češ, da smo le preveč navezani na denar. S tem, da kliče stare čase v spomin, bi moral slovarni članek povedati tudi to resnico, da je danes dvakrat dražje vse, kar človek potrebuje od zibe do groba. Pred 28. leti sem jaz potrošil za življenje po \$20 na mesec. Danes moram paziti — zelo paziti, da me ne stane več kot 2-krat več kot tedaj. Pa moje življenje je jako skromno. Zemljišča, delavci, material in vse drugo je dvakrat dražje, kot leta nazaj. Pred 20 leti se je za trideset tisoč že kaj lepega naredilo. Danes ni trideset tisoč nič. Navadna hiša toliko stane. Torej tistih časov, ko so bili tedaj, ni danes več. Pred 20 leti je bilo veliko, ako je vsak faran dal na leto recimo \$5.00 za cerkev. Kaj je \$5.00 danes? Resnica je pa tudi, da ljudje so se navadili na velike plače, katere so sicer še vedno pre nizke za današnje razmere — toda na nasprotni strani, kadar pride, da žrtvujejo za svoje naprave, bi se pa le radi držali starih časov. Mislijo, da je dovolj tista svota za pripevek cerkvi, kakor je bila pred 20 leti, ko so tudi sami služili dvakrat ali trikrat manj kot danes. In na to struno je hotel udariti zlobočni

Kljub temu, da že stoji blizu praga onih vrat v večnost, mu je vedno prijetno pri srcu, kadarkoli more udariti po kakem požrtvovalnem in za narod navdušenem duhovniku.

Zadnje čase se je spravljal na duhovnike v njegovi domači naselbini. Vsakdo, ki pozna za narod vnetega newyorškega župnika ve, da je to vzor duhovnika in mirnega človeka. Tako moramo priznati, če že hočemo ali ne, tudi slovenskemu župniku v Chicagi. In vendar, koliko je G. N. že izkidal raznega blata na te dva duhovnika, da bi jih očrnil pred našo javnostjo. V vsaki številki se zaletuje v nje, kljub temu, da narodu to natančevanje že tako preseda, da bolj ne more. Vendar, kakor vse izgleda, ta umazani boj se bliža svojemu koncu s tem, da bo v tem umazanem blatu, ki ga liberalni list me-

če na druge poštene in za narod delavne ljudi sam nečastno poginil.

Slovenski duhovnik.

Sv. Jurij v So. Chicago, Ill.
Da zopet kedo ne poreče, da se je poročevalec iz So. Chicago zazibal v prijetno zimsko spanje, se pa zglašim.

Kaj naj pa danes poročam? Ali mislite, da je za časnika res tako izvrstno. Mislite, da poročevalci kar iz žepov jemljejo novice. Ni tako ne. Služba poročevalca je dostikrat precej kočljiva in nevarna. Vsega ne more hvaliti, vsega ne sme grajati. Hoditi pa naravnost srednjo pot je pa v jeseni, ko se pridelki shranjujejo, pa precej težko. Vendar bom že kaj našel v svojih zapisnikarskih predalih, da bom cenjenim bravcem sporočil kot zanimivost.

Najprej povem, da v minulim sept. smo imeli kar dva imenitna obiskovalca. Rev. Fr. Ambrož Širca, župnik iz Steeltona, Pa. si je ogledal našo okusno poslikano cerkev. To pa zato, ker ravnoisti slikar Mr. J. Gosar slika tudi župno cerkev v Steeltonu. Rev. župnik se je zelo pohvalno izrekel o slikanju cerkve in o mojstru slikarju.

Drugi, ki je obiskal našo naselbino je pa bil Rev. Fr. Kapištran Ferlin, ki je ravno došel iz Evrope. Kot kritičen evropski opazovalec si je slikarsko delo natančno ogledal in se je naravnost divil nad lepoto cerkve in o občudoval, da zamore slovenska roka tako umetno in živo vprizoriti slike.

Ko bi vi videli naše požrtvovalne nekatere može, ki se vsaki večer trudijo do 10., da celo do 11. ure po noči in marljivo delajo pri dvorani, da bo tem preje gotova in na razpolago za razvedrilo. Čast takim možem!

Da zabav, da razvedrila nam bo potreba drugo leto, ker do sedaj dve leti smo imeli samo delo in delo, trud in skrbi ter ogromno plačevanje. To bo sedaj kmalu ponehalo in z drugim letom bomo v lastni dvorani lahko priredili kedar se bo nam zljubilo good time.

Predno pa do tega pride, imamo še eno težavo premagati. Upajmo, da jo bomo povoljno izvozili, če bodo farani složno zopet pomagali. Bo šlo, saj nam je sedaj avto na pomoč. Porčete, to so ti So. chikažani — neumni ljudje! Kar naprej in naprej se gibljejo in delajo in ktero "pograntajo."

Da, sedaj smo jo pa res pogodili. Prve dneve oktobra so dobile vse hiše, vsi farani, vsi odrasli fantje, vse odrasle dekleta, vsa društva in še mnogi znanci ter prijatelji izven naselbine knjižice. Kajti ko bo dvorana slovesno odprta bomo avtomobil izročili tistemu, ki ima pravo število. Vred tega je zopet zavladalo življenje po naselbini. Eni se veselijo in upajo, drugi so slabe volje in zmajejo z glavo, češ ne bom srečen. Jaz pa kličem vsem: Le krepko naprej, saj še ni vseh dni

tega leta konec. Bomo videli kaj bo iz vsega tega:

O izidu bom že pravočasno in natančno poročal. Do tedaj pa bodite zdravi in močni, ker v jeseni, vsaj tako pravijo, se rabi moč, ako si kdo hoče kaj tekočega preskrbeti za dolgočasno staro zimo.

Obilo sreče tedaj!

Poročevalec.

Nekoč je cesar Jožef potoval po Gorenjskem. Prišel je bil iz Celovca preko Ljubelja do Tržiča in od tam je delal izlete po Gorenjskem. Pred belo kmetijsko hišo vidi priletnega možakarja, ki puši iz lepe majhne, s srebrom okovane lulice, ki ji pravijo "vivček." Cesarju je dopadlo originalno delo in vpraša kmeta, kje da se kupi tako čedno blago. "Jaz sam delam take vivčke in jih prodajam po semnjih po 12 grošev, ako so s srebrom okovani: z djo okovane pa po 10." — Cesar bi bil rad osrečil svoje prijatelje s takim darilom, pa je hotel kupiti 12 vivčkov, kmet umetnik pa jih ni imel v zalogi. "Zdaj jih nimam, pa v 3-4 tednih pridite ali pa pošljite po nje, pa odmaknem pri vsakem po en groš, ker ste jih več naročili." Cesar vpraša, ali ne bi hotel prinesiti izdelano blago na — Dunaj. Ko mu cesar izroči deset cekinov za pot in stroške, sprejme kmet ponudbo in dobi na listku zapisan naslov, kje ima izročiti vivčke. Kmet spravi denar in listek ter se loti dela. V narodni gorenjski noši jo primaha na Dunaj. Ko pokaže listek nekemu gospodu in ga vpraša kam naj se obrne, ga ta sam sprejmi do cesarskega dvora, ker je spoznal cesarjevo pisavo in podpis. Cesar je bil ukazal, da morajo Gorenjci ob vsaki uri po dnevu sprejeti z največjo vljudnostjo. Pod širokim klobukom, z rdečim ogromnim dežnikom pod pazduho, v dobro podkovanih škornjih in z vivčkom v čeljustih krevsa kmet po gladkih hodnikih do prekrasne dvorane, kjer je moral čakati. Kmet sede nerodno v mehki naslonjač, stresel pepel iz vivčka po tleh, ga zopet nabaše in zažge s kresalom in gobo. Pri tem pa debelo pljunil po podu. Postrežnik preneša ves prestrašen lepo izdelan pljuvalnik in ga postavi na mesto, kamor je bil kmet pljunil. Gorenjec ga hudo pogleda in pljune mimo pljuvalnika na drugo stran. Postrežnik zopet prenese posodo. To pa je bilo kmetu odveč in nahučilo v njem lakaj: "Ti frdmanski škric pisani, če me ne p'tiš pr' gmah, ti pljunem kar v tisto skledo!"

"O gospa Stražnikova je včeraj pri kopanju toliko vode popila."

"Seveda: ni čuda, saj ne more nikoli ust držati."

"Tega gospoda morate prav previdno briti. On je pisatelj veseloigre."

"Ah, kaj; naj pa enkrat piše dramo!"

zila, kako je veliki husky ustal iz luknje, ki si jo je bil izkopal v sneg in se vračal k ostankom jelenovega trupla. Tudi on se je takoj dvignil in šel k jelenu z ježečo se dlako in povešeno glavo.

Veliki husky, se je umaknil in napravil Kazanu prostor. Ta je začel gristi zledenelo meso. Ni bil lačen. Toda hotel je pokazati, da ima on prvo pravico do mesa.

Medtem ko je tako jedel in navidežno pozabil na volkuljo, se je bil husky tiho splazil nazaj k volkulji. Komaj se jo je dotaknil, že mu je bila globoko zasadila zoba v ramo.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Kazan je opazil obliko, ki se je prikazala v luninem svitu na koncu jase. Tej je sledila druga in tretja, dokler jih ni bilo pet. Hodili so s sklonjeno glavo po krvavi sledi.

Ustavili so se šestdeset yardov daleč in čakali.

Tu se je pa Kazan silno začudil, ko je videl, da se volkulja Sivka umika. Povesila je ušesa, pokazala zoba in začela sovražno renčati.

Zakaj? Zakaj se je postavila v obrambo, ko je imela pred seboj plemenske brate, ki jih je sama poklicala na pojedino?

Ne brigajoč se za njeno jezo je šel lahnih korakov naprej z visoko pridvignjeno glavo, prišlecom naproti. Njih duh mu je prav ugajal, ravno nasprotno kot volkulji Sivki.

Ustavil se je kakih dvajset korakov pred malo skupino, ki se je bila usedla v sneg. Njegov košati rep je začel mahati po zraku, ko se je ena žival skokoma dvignila in se mu približala. Ostale so ji sledile in trenutek pozneje je bil Kazan obkrožen od tolpe. Z velikim zadovoljstvom so se začeli duhati. Novi prišlec niso bili volkovi, temveč psi.

V samotni koči v ledeni puštinji je umrl njih gospodar. Tedaj pa so odšli v Wild.

Nosili so še znake sani, v katere so bili upreženi. Okoli vratov so še imeli vratnike iz kože severnega jelena. Dlaka njih bokov je bila oguljena in eden je vlek za seboj tri čevlje dolg lanec. Bili so vidno oslabei od lakote in njih rdečkaste oči so žarele v globoko udrtih očesnih votlinah.

Prijazno je Kazan stopal pred njimi in jih vedel k trupu ubitega severnega jelena. Nato se je ponosno in zadovoljno vrnil k volkulji Sivki in poslušal lomastenje zob ubogih par, ki so se gostile.

Ko se je tolpa nasitila, se je približala Kazanu in volkulji Sivki, da se natančneje spoznajo. Posebno jih je zanimala slepa volkulja in obda-

li so jo od vseh strani. To zanimanje pa Kazanu nikakor ni ugajalo.

Eden psov je bil naravnost strašna zver. Bil je oni, ki je vlek za seboj lanec. Približal je svoj nos nosu zalkulje in se ga dotaknil. Kazan je divje zatulil v znak pozornosti. Pes se je umaknil in preko glave slepe volkulje sta si pokazala zoba.

Velik husky (Ime nekega plemena psov, ki jih uporabljajo za uprego sani.) je bil glavni tolpe. Noben pes se mu ni še upal nasprotovati. Pričakoval je, da se bo Kazan začel tresti, kot so to storili drugi, in se bo s povešenim repom umaknil.

Zelo se je pa začudil, ko se to ni zgodilo. Nasprotno, Kazan je pripravljen skočiti čez volkuljo in takoj začeti boj.

Veliki husky se je oddaljil, divje renčaje, in ohladil svojo jezo na enem svojih tovarišev, katerega je divje ugriznil v bok.

Čeravno volkulja Sivka ni mogla ničesar videti, je vendar razumela, kaj se godi. Stisnila se je h Kazanu, ga gladila z gobcem in mu skušala dopovedati, naj oba odideta. Vedela je, da je boj nevaren in bala se je za svojega tovariša.

Kazan je v odgovor gromovito zarenčal. Vlegel se je poleg volkulje, tujim psom nasproti.

Luna je zahajala in slednjič zginila za vrhovi smrek na zapadu. Nato so začele ugašati zvezde druga za drugo in napravil se je sivi in mrzli northlandski dan.

V poltemi je Kazan zapa-

Socialna Razmotrivanja

KRŠČANSKI SOCIALIZEM IN SV. FRANČIŠEK ASIŠKI.

(Dalje). Sicer pa je ves prepričan o tem, ali se sv. Frančišek sme imenovati socialni reformator ali ne in vse sklicevanja nanj kot na vzgled čistega katoličana, ki je reformiral svet, čeprav mu je bila tuja vsaka socialna primes, po mojem mnenju napačno in zgrešeno. Gotovo je lepo pozivati se na takega svetnika, kot je sv. Frančišek, gotovo je prav staviti ga sebi in drugim za vzgled, ali pri vsem tem ne smemo pozabiti, da imamo v njem pred seboj svetnika, velikega svetnika.

Meni se zdi, da tiči v klicu reformirajte svet, kakor ga je reformiral sv. Frančišek, rešite socialno vprašanje, kakor ga je on rešil, velik kos nepremišljene domišljivosti, ki ne loči sredstev in potov navadnih zemljanov od sredstev in potov, katerih so se posluževali in po katerih so hodili največji svetniki, poslanci božji. Krščanski socializem se pač mora truditi, da posnema, kolikor mogoče, vzgled sv. Frančiška, ali misliti, da se mu bo s tem približal, če zavre najprej ves socializem, bi bilo vendarle napačno.

Danes imamo med našim ljudstvom precej poštenih in pobožnih duš, vnetih posnemovalcev sv. Frančiška, ki niso okuženi z nobenim socializmom. In vendar ne vstane nihče izmed njih, da bi kot prerok potegnil za šepo ljudske množice, da bi obrnil njihov pogled od zemlje navzgor k Bogu ter s tem pripravil tla za najboljšo rešitev najtežjih socialnih problemov naših dni!

Zakaj ne? Odgovor je lahek. Zato, ker vedo, da niso svetniki, vsaj gotovo ne tako veliki kot je bil sv. Frančišek, ker ne čutijo v sebi poklica in moči, ki sta za kaj takega potrebna. Dajte nam svetnika, dajte nam novega sv. Frančiška, pa bomo zavrgli ves socializem med staro šaro, ter bomo hiteli za njim. Dokler pa tega ni, toliko časa bomo primorani hoditi po zemlji navadno človeško pot ter reformirati družbo po svojih skromnih močeh, s svojimi skromnimi sredstvi.

Ali bomo kaj in koliko bomo dosegli, zavisí seveda predvsem od tega, kako daleč se bomo približali vzgledu sv. Frančiška. Vendar pa iz tega ne sledi, da bi morali zato znebiti se najprej vsega socializma in da bi šele potem lahko hodili pot, ki vodi do zaželenega cilja. Zdi se, da stoji stvar morda ravno narobe. Študij socialnih razmer in problemov je v veliki meri ključ za razumevanje idej in delovanja sv. Frančiška, je dobra priprava, za njegovo posnemanje. Zato pa tudi ne more biti res, da bi socializem, vsaj krščanski, ne imel nobene pravice do tega velikega svetnika. Ravno narobe, pravico in dolžnost ima, če hoče biti res krščanski, da se sklicuje nanj, ter ga skuša posnemati.

MODERNI KAPITALIZEM — FRAZA?

Najprej moram pojasniti, zakaj vobče o tem vprašanju govorim. Marsikdo bo namreč mislil, da je odveč izgubljati besede o stvari, ki je popolnoma jasna in menda tudi splošno priznana. In vendar v resnici ni tako. Naj potrdi to konkreten slučaj.

Imeli smo sestanek z dnevnim redom: Referat o krščanstvu in kapitalizmu. Ker je imel ta sestanek povsem praktičen namen, je bilo jasno in samo po sebi razumljivo, da

je pri tem mišljen moderni kapitalizem. Toda referent je napravil iz tega predavanja o krščanstvu in bogastvu.

V debati sem opozoril, da sta bogastvo in pa moderni kapitalizem dve povsem različni stvari. Bogastvo je kvečjemu širši, kapitalizem pa ožji pojem. O razmerju krščanstva do bogastva, sem dejal, sploh ni treba razpravljati, ker je to vprašanje že v sv. pismu popolnoma jasno in nedvoumno rešeno. Pač pa ni stališče krščanstva nasproti modernemu kapitalizmu še nikakor razčiščeno in bi bilo treba, da baš v tem pogledu pridemo do jasnosti. Temu sem še dodal, da je pojem modernega kapitalizma v znanstvu pač vsaj toliko jasen in enotno opredeljen, kot marsikateri drug pojem (n. pr. kapital), ki ga vsi splošno rabimo in da si zaradi tega pač ne smemo zakrivati oči pred nespornim dejstvom, da kapitalizem je in da je nekaj samostojnega, čemur služi bogastvo predvsem le kot sredstvo.

Odgovor na to se je glasil: Kapitalizem je samo drug izraz za izrastek bogastva. Te pa vidimo v vseh dobah človeškega rodu. Taki izrastki se nam kažejo n. pr. v rimskem latifundizmu, ali v srednjeveškem fevdalizmu, take izrastke in nič drugega pomeni v svojem bistvu tudi takozvani moderni kapitalizem. Izraz kapitalizem je prav za prav le fraza, katere se poslužujejo socialistični agitatorji in pisatelji v svoje demagoške svrhe. Za nas katoličane zadostuje, če obsodimo in skušamo iztrebiti izrastek bogastva, kajti is tem bo obsojen in iztrebljen tudi kapitalizem.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blaginjo dobrotnikom in prijateljem in vsem rojakom po državi Colorado, Wyoming in Montani naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik **Mr. Leo Mladich**, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste **Amerikanski Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis** in vse drugo, ki je v zvezi z našim podjetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, pomagajte požrtvovalnemu in za katoliški tisek vnetemu možu **Mr. Mladichu** širiti dobro kat. časopisje. Prigovarjajte svoj sosed in prijatelj, da s na liste naroče, da se tako za nese dobro časopisje v vsako slovensko hišo. **Mr. Mladicha** vsakomur najtopleje priporočamo!

Uprava A. S. in Ed. Ave Maria in St. Francis.

J. RUBIS GROCERIJA IN MESNICA

vedno sveže blago.
Slovincem se priporočam.
1833 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

GRDINA IN SINOVI PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randolph 1881

SLOV. RESTAVRACIJA.

JOHN STAYER
Domača kuhinja in mehke pijače.
Za obisk se priporoča

Slovincem in Hrvatom
1900 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Odrešena Reka umira.

Položaj na Reki je nad vse žalosten. Pristanišče je skoro zapuščeno, industrije delajo malo ali nič, insolvence in konkurzi so na dnevnem redu, nezaposlenost narašča. Pod težo krize trpi morala. Vse godrnja, vse se jezi na voditelje in vladne organe. Nikjer ni več zaupanja do oblasti in oni, ki so se najbolj ponašali s svojim italijanstvom, danes molče, ker nimajo kaj dejati v usta. Fašisti so dolgo časa ponosno hodili po Reki in obljubljali, da fašistovska stranka in fašistovska vlada nikdar ne zapustita Reke, marveč jej dasta novega življenja in živahne procvita. Ali obljube so ostale le obljube in odrešena Reka umira.

Trgovska zbornica je sklicala že več sestankov, na katerih se je razpravljalo o težki krizi, ki mori Reko in njeno pristanišče. Imenovana je bila komisija, ki predloži ministrstvu spomenico z najnujnejšimi potrebami reškega mesta. Situacija je temna in nevarna. Kapitan Host-Venturini je bil pri Mussoliniju ter mu razložil vse reške težave, katere pa vladni predsednik že itak dobro pozna. Host-Venturini je prosil, da naj stori vsaj toliko za trenutek, da se delikatni položaj še ne poslabša. Valutne izmenjave ni bilo in niso se izvršile nikake napovedi, izrečene v ministrstvih v pomoč Reke. Olasti države roke križem in propadanje Reke gre svojo pot dalje. Fašistovski listi ne vedo nič povedati, da bi bil Host-Venturini kaj opravil pri Mussoliniju.

Nekateri trde, da je na razmah na Reki skrivno tudi framažonstvo in krivda se vala na ložo "Sirius," ki je bila prej odvisna od Budimpešte, sedaj pa dobiva navodila iz palače Giustiniani v Rimu. Fašisti in framažoni v Italiji so si zelo v laseh, zato mečejo tudi krivdo radi Reke drug na drugega, krivi pa so vsi.

Nečuvno je, da se pričinja gonja proti jugoslovenskim delavcem. Kjerkoli so, posebno v rižarni, jih fašisti preganjajo. Podjetniki, umevno, sprejemajo jugoslovenske delavce, ker znajo delati in so sposobni za vsako delo, kaj pa naj počno z zanikarnimi mestnimi postopači?!

Italija zgradi nov velikanski kip.

Na obrežju modrega Sredozemskega morja, blizu Carrare, bo Italija postavila marmornat kip Prometeja, ki bo obenem svetilnik in spomenik angleškemu pesniku Shelleyju, ki je iz legende Prometeja zgradil temelj svoji najslavnejši pesmi in ki je utonil na tem obrežju pred sto leti. Visokost kipa bo presegala 180 čevljev, kar je mnogo višje kot visokost kipa boginje Svobode pri vходу v New Yorkski pristan. Temu kipu se ne more primerjati noben do sedaj zgrajen in postavljen kip. Tak velikan med zdravili pa je tudi Trinerjevo zdravilno grenko vino, ki prekaša vse druge želodčne tonike. 18. avgusta nam je pisala gospa Anna Doležal iz Goldford, Mont. "Trinerjevo zdravilno grenko vino me je rešilo smrti že štirikrat." Isto gotovo pomaga v slučajih slabega teka, slabe prebave, slabega spanca, nervoznosti in sličnih želodčnih neredov. Vaš lekarnar ali trgovec ga ima v zalogi. Poskusite tudi Trinerjev Liniment, za revmatične in nevralgične bolečine in Trinerjev Cough Sedative za prehlade. Če se ne dobi v vaši sosesčini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLAC
Prevaža pohištva — premo — les — in vse kar spada — prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

Glasnik društva
Najsvetejšega
Imena.

ŽUPNIJA SV. ŠTEFANA
— CHICAGO, ILL. —

Duhovni vodja Rev. K. Zakrajšek, O. F. M.
Predsednik Max Omerzel.
Podpredsednik John Jerich.
Tajnik Frank Kozjek 2118 W. 21st Place.
Blagajnik John Kosmach.

Društvena seja se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu po večerni pobožnosti v cerkveni dvorani. Katoliški Slovenci se vabijo k pristopu!

MLADENIŠKO DRUŠTVO NAJ-SVETEJŠEGA IMENA ŽUPNIJE SV. ŠTEFANA.

Predsednik Joe Kobal.
Tajnik in blagajnik Joe Žabkar 1842 W. 23rd St.
Mladeniško društvo ima svojo redno sejo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v šoli. Vse mladeniške v Chicagi se vabi v to društvo.

IZ URADA DRUŠTVA

Najsvetejšega Imena mož in mladeniške.

(Holy Name Soc's Senior in Juniors)
Kakor je bilo sklenjeno pri zadnji četrtletni seji, imelo bo naše društvo v prihodnje vsaki mesec svojo redno mesečno sejo, kakor ima redno oznanjeno svoje mesečno sv. obhajilo in sv. mašo. Zato naznanjam vsem članom obeh društev, da je prihodnja nedelja **vaša nedelja**.

1.) Skupnega sv. obhajila to nedeljo ne bo, tudi ne za mladeniško društvo, ker smo imeli 40-urno pobožnost in so gotovo vsi člani ob tej priliki pristopili k Gospodovi mizi. Pač pa bosti obe društvi imele svojo redno mesečno sejo.

2.) Mladeniško društvo fantov bo imelo svojo sejo popoldne točno ob 2. v šolskih

prostorih (soba št. 5.) Vsi člani se morajo udeležiti seje. Ako bi kdo ne mogel, se mora opravičiti pismeno ali ustmeno pri odboru.

Vsi mladeniški, ki še niso člani, se vljudno vabijo, da se gotovo pridružijo.

Boys, let us show that the young men of St. Stephen are O. K., are real good catholic boys, who fully understand the needs of to-day, the duties of catholic young men of to-day. Thousands of non catholic young men, seduced by phantoms, are gathering together under the sign of the "Burning Cross," filled with diabolical un-american and unchristian spirit of hatred against us and against our holy religion. Could a real catholic young boy in face of this fact remain cool, remain in seclusion, remain alone? No, serri! We all must join our hearts and hands and get together to be ready to defend our "Bloody Cross," the emblem of brotherly love and tolerance. Yes, boys of St. Stephens, we must unite, we all must become members of Holy Name Juniors and show to the Congregation, what we can do. So, who wants to be a slacker? Nobody! So next Sunday all to St. Stephens School! You all must register! Hurrah! Three cheers for St. Stephens Holy Name Juniors!

Do not forget at 2. P. M. sharp. It will be short and sweet.

3.) Starejše društvo Holy Name, očetje in možje, mi se pa tudi pokažimo, da nismo kar tako od muh. Pokažimo sinovom lep zgled. Pridimo vsi!

Seja bo prav kratka. Komur se bo pa posebno mudilo, naj pride pa vsaj za

toliko časa, da se bodo vsa imena klicala in naznačila, kdo je bil navzoč. Ko bomo ob koncu te zimske sezone, meseca junija, pri četrtletni seji, šteli, koliko sej se je kdo udeležil, dobili bodo člani, ki se bodo udeležili vseh sej, posebno priznanje in če mogoče tudi nagrado. Na dnevnem redu v nedeljo večer bo važen razgovor, ki se je začel pri zadnji seji: 1.) Kako bomo očetje očistili našo okolico vseh postopačev in "bumov" in 2.) kako bomo dobili vsi svoje odrasle sinove, da bodo gotovo vsi vstopili v fantovsko društvo Najsv. Imena.

Dve jako važni točki, ki segati globoko v srce vsakega poštenega in dobrega očeta! Zato pridite vsi!

Razne tatvine in vlomi.

Iz hleva trgovca Jerneja Podlogarja v Podlogu je bilo ukradeno črno pleskano kolo, vredno 1500 Din. — Neznan kradla Neži Sapotnikovi več obleke in robcev, srebrno verižico in obesek v obliki tolarja in je neznano kam pobegnila. — V Novem Sadu je bilo vlomljeno pri Dimitriju Radišicu in pokradeno: 2 usnjata suknjica, več ženske obleke in perila, več svilenih robcev in več drugih predmetov v skupni vrednosti okrog 12.000 Din. — V Košnici je bilo ukradeno Jožefu Dolencu več obleke in perila v vrednosti 1000 Din. Tatvino je izvršil neznan postopač, ki se je klatil po okolici in je izvršil gotovo že več drugih tatvin.

Zadrski arhivi.

Iz Zadra so pripeljali s posebno jadrnico arhive, v kolikor so pripadali naši državi in se nanašajo na upravo naše Dalmacije.

RAZPIISANE NAGRADE

povodom

Velike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924.

ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE ČLANE(ICE):

- A.) Za vsakega novega člana (ico) odrastlega (aktivnega) oddelka prejme član(ica), ki prosi za predlogo \$1.00.
- B.) Za vsakega novega člana(ico) mladinskega oddelka prejme član(ica), ki ga predlogo 50c.
- C.) Stare veljavne nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA za OBA oddelka, aktivni in mladinski:
 - I. nagrada \$25.00 za ono društvo, ki bo od 1. jul. do 31. dec. t. l. pridobilo največ članov ali članic.
 - II. nagrada \$15.00.
 - III. nagrada \$10.00.
- NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelki:
- D.) PRVA skupina društev, broječa do 100 članov:
 - I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- E.) DRUGA skupina društev, broječa od 100—200 članov I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.
- F.) TRETJA skupina društev, broječa nad 200 članov: I. nagrada \$50.00, II. nagrada \$25.00, III. nagrada \$15.00.

KATOLIŠKI SLOVENCİ IN SLOVENKE! PRISTOPAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODPORNİ ORGANIZACIJI: K. S. K. JEDNOTI!

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

Na glavnem trgu so pekli celega vola, in zastoj se je napil vina, kdor je bil žejen. "Živela knežinja!" je vpila lahkoživa množica. Kdor pa je videl dalje nego pred seboj, se je ozrl semtertja na sivi grad nad mestom, ki je tako resno gledal doli na lahkomišno vrvenje, in se ni mogel ubraniti skrbem za bodočnost. Vitovec je hodil po mestu in s prijaznim smehljajem pozdravljal na desno in levo in poslušal, kaj kriči ljudstvo. Zakričal je tuintam kak vojak: "Živio Vitovec!" a množica je vpila: "Živela Katarina!" in Vitovec si je grizel ustni in se jaro nasmehnil in hitel proč, če bo morda drugje začul svojo slavo.

Drugega dne pa so se nadajevali naskoki na grad še ljubeje. Vitovec je nabiral novih vojakov, da je nameršal padle, in se pripravljati na vsak slučaj. Postajal je od dne do dne neučakljivejši; a strast in spretnost se je razbijala ob trdnem zidovju in hrabrosti obležencev. Prtek je teden, in trobenta je baš klicala naskakovavce iz boja k počitku, ko pribeži po cesti od Zalca tropa vojakov. Bili so ostanki enega oddelka, ki je bil na Vitovčev ukaz zaprl cesto nad Ločico, tam kjer se Črni graben odpira proti Vranskem. Prinesli so poročilo, da se bliža cesarju pomoč s Kranjskega, nad štiri tisoč mož, katerih sami niso mogli udržati. Dasi je Vitovec pričakoval novico, vendar ga je pretresla do mozga. Lotevala se ga je malosrčnost in sklical je vodje k posvetovanju. Svetoval je ta to, oni ono.

"In ti, Ostrovhar, kaj meni ti?"
"Jaz?" je odvrnil ta. "Poskusimo jutri zarana še en naskok. Toliko časa nas že preganja nesreča, morebiti se vendar prevrže."

"In če nam izpodleti zopet?"
"Potem se bomo morali pa mi braniti. Mesto obdaja visok okop in širok rov." Vitovec pa je molčal in zrl temno predse. "Poskusimo se na planem!" de naposled.

"Izborno, Vitovec! Vrag ga vzemi, kdor beži!" je vzkliknil Ostrovhar, drugi so molčali. A Vitovec se ni šalil; obupna trdovratnost mu je narekovala smeli načrt. Po tolikih neizgudah se ni zmenil za nobeno nesrečo več in privadil se je misli, da bode to zanj zadnja bitka. Bolj iz navade ko iz namena je pregledoval kraj, odločen za bojno polje, in pripravljati vse potrebno za poslednji naskok.

Tudi ta se ni obnesel, in treba je bilo misliti na sprejem novih gostov. Vitovec je zgradil prehode iz gradu, da

ne bi se posadka zedinila s prihajajočo vojsko. Meščanstvo je zasedlo okope okrog mesta, vojaki pa so se postavili na obeh straneh ceste, levo krilo naslonjeno na Savinjo. Ko je šla ura na poldne, se je vzdignil oblak prahu od Zalca sem; kmalo so se začela konjska kopita in žvenketanje orožja in nenadoma so se pričeli bliščati v solncu šlemi in oklepi. Radostno je zavriskala posadka na gradu, ko je zagledala zaželjeno pomoč, in krepko se je odzdravilo iz vrst dohajajočih vojščakov. A kako Kranjci, ki so pričakovali sovražnika za okopi, ko se vzdigne tiho in mirno proti njim z naperjenimi kopji razvrščena za boj vojska Vitovčeva. Nastal je v njih vrstah precejšnji nered, ko so klicali po veljniki prvim oddelkom, da naj obstoje, in zadnjim, da naj hite. A preden se je tukaj pričel boj, je planila grajska posadka na sovražnike, ki so ji zastavljali pot, jih vrgla nazaj na glavno vojsko Vitovčevo in ustavila to ob Savinji. Medtem so se bila razvrstila kranjska krdela, spredaj konjiki, za njimi pešci, in se pomaknila proti mestu. Razločevali so se vitezi po okrašenih šlemih in pisanih ščitih, in ugedal je Apfaltern svojega starega sovraga, Jošta Soteškega, in zavrela mu je kri od togote.

"Jošt je moj nasprotnik!" je zavpil in nagnil kopje.

"In Vitovec moj!" je dejal Krištof Lambergar in si pogledal šlem čez obraz.

"In kdo se hoče pomeriti z Ostrovharjem?" je vprašal glavar Schaumburg; a tiho je bilo vse, dokler ni pogledal konja naprej naš Gregor in se oglašil.

"Vi, mladi vitez?" se je nasmehnil grof. "Oj nikar, da ne bode za Vami jokala mati in nevesta. Ampak trije skupaj ga napadimo, morebiti ga bomo strahovali."

Trobenta je zapela in oklopniki so se spustili v dir, da se je potresla zemlja. Apfaltern je trčil ob Jošta in ga takoj vrgel iz sedla, da je obležal nezaveden. Vitovec je priskočil v obrambo, da so odnesli onega hlapeca; a Vitovca zadene v tem trenutku kopje mladega Lambergarja. Celjski poveljnik je imel trudnega konja, ki se je sesedel pod silnim udarcem, da je zdrčel jezdec na tla. "Hura! Lambergar je podrl Pegama," so zakričali Kranjci in pritisnili, in slabo bi se bilo godilo pod težkimi meči in bati baronu Sternberškemu, da ni privršel Ostrovhar. Namah se je naredil prostor. Vitovcu so pomagali vojniki zopet na konja. Oni pa je planil v sredo nasprotnikov, in ječali in hreščali so pod njegovimi udarci jekleni šlemi in trdni oklepi. Tu se je nagnil konjik in zrožljaj s konja, tam onemu so pobesila otrpla roka, da se je umaknil iz prednjih vrst. Zopet so napredovali Celjanje, ki jih je izpodbadal in osrčeval Vitovec.

KNJIGE.

"Sadno vino ali sadjevec" je knjiga, z navodilom, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Po najnovejših virih in lastnih izkušnjah za slovenske sadjarje priredil in z 42 podobami pojasnil Martin Umek, deželni sadjarski nadzornik.

Ta knjižica je namenjena kmetovalcu-sadjarju, ki je dovzet za pouk in stremi za napredkom. S pridom jo pa lahko rabi vsakdo, ki se peča z izdelovanjem sadnega vina. Cena 50c.

Dobite se v naši knjigarni Edinost 1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

"Slovenska kuharica" je knjiga, brez katere bi ne smela biti nobena slovenska gospodinja. Ta knjiga vas nauči ob enem kako varčevati, da z malimi stroški živite bolje, kakor oni, ki veliko potrošijo za hrano pa zraven ne jedo tako dobrih jedil, kakor tisti, ki črpajo informacije iz te knjige. Poleg tega vas tudi nauči, kako se pripravljati razne jedila v konzerve itd. Knjiga vsebuje 670 strani jako važnih nasvetov in poduka za vsako kuharico. Okrašena je s približno sto slikami, ki vam kažejo, kako je treba pripraviti gotove stvari, jestvine in konzerve. Ker prodajajo to knjigo po nekaterih krajih po \$7.00, vam jo mi ponudimo dokler ne poide zaloga za samo \$5.00. Pišite po njo, dokler zaloga ne poide. Nobena gospodinja bi ne smela biti brez te knjige, ker poleg gor navedenega vsebuje tudi razne nasvete proti boleznim, kako jih zdraviti s domačimi zdravili.

Manjša tozadevna knjiga, "Varčna kuharica" stane samo \$1.50, ki vsebuje zbirko navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi.

Dobite se v knjigarni Edinost. "Na krvavih poljanah." Ako hočete biti v duhu za nekaj časa s slovenskimi fanti na krvavih poljanah, tedaj si naročite to knjigo. V njej opisuje Ivan Matičič, trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka. V njej boste čitali o brezmejnemu trpljenju, tistih, ki so se zgrudili, izkravali, ki trohne v neblagoslovljeni zemlji, pozabljeni...

Ta knjiga je tudi posvečena zaslužnjem bratom, katerih domovi so gledali grozo, strahote, ki jih je doletelo brezmejno gorje. Ta knjiga vas popelje med upornike — naše izmučene fante, ki so se

Phone: Canal 0537—5889

Chapel 2046 West 23. St.

MRS NICHOLAS GOETTERT

Pogrebni zavod

Se priporoča Slovencem in Hrvatom

2046 W. 23. Street, CHICAGO, ILL.

(S.)

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunanaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Phone: Canal 0490.

Kovall & Sons

ELY, MINN.

Trgovina z vsakovrstnim mešanim blagom.

V naši trgovini dobite vsakovrstno blago, ki se da dobiti v DRY-GOODS-STORE trgovini. — V zalogi imamo vedno najboljše vrste grocerijo in meso. — Rojakom se najtolpleje priporočamo v naklonjenost!

vpri in so jim pobrali orožje, katero so jim pa vrnili. V knjižici boste našli imena, katera bodo enemu ali drugemu znana. Ker je zaloga teh knjig zelo mala, ne odlašajte, naročite jo takoj. Cena knjižice je \$1.50.

Dobite se v knjigarni Edinost. Hitri računar v kronski in Din. veljavi vsebuje: preračunavanje kron v dinarje in obratno. — Ceno od 1 do 100 enot po eno paro (vinar) do 200 dinarjev (kron) — Račun obresti od pol odstotka do 12 odstotkov. — Dodatek o meri in teži. Cena 75c.

Angleški hitri računar (The Worlds Ready Reckoner and Rapid Calculator) vsebuje: Tabelo, ki vam na prvi pogled pokaže rezultat vsakega računa, kakor tudi računi obresti, koliko semena potrebuje te na en aker, pove vam kako imate meriti les in žito itd. Knjižica sta natisnjena za farmarje, trgovce, kakor gospodinjke. Cena 75c.

Dobite se v knjigarni Edinost 1849 W. 22nd Street, CHICAGO, ILL.

VELIKI ANGLEŠKI WEBSTERJEV BESEDNJAK — WEBSTER'S STANDARD DICTIONARY

760 strani, 840 posameznih slik in 19 celih ilustriranih strani. Knjiga je sestavljena za vse ljudske sloje, uporabna za dom, pisarne in splošno rabo. Vsebuje stotine novih besedi, razlag, izgovorjav itd., 12 posebnih enciklopedičnih predmetov z razlagi itd. Najnovejša popravljena in povečana izdaja z zarezanim indeksom. Priporočamo jo zlasti šolam, uradom in posameznikom. Cena \$1.10

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom po državi Wisconsin in državi Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste "Amerikanski Slovec in Edinost", "Ave Maria" in St. Francis Magazine ter vse, kar je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojake prosimo, da mu gredo na roke in da mu povsod pomagajo širiti katoliške liste, za katere Mr. Kurnik agitira.

Uprava A. S. in Ed. Ave Maria in St. Francis Magazine.

Pozor Evelethčani!

V naši trgovini si lahko kupite karkoli potrebujete za obuti za celo družino. Imamo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev, za moške, dečke, deklice in otroke. Naše blago je prvovrstno. Dobra in točna postrežba ter nizke cene je naše geslo!

Kadarkoli kaj kupujete nikdar ne pozabite na geslo: Svoji k svojim! Vsem se priporočam v naklonjenost! E. RESMAN SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI. 420 Pierce Street EVELETH, MINN.

NAZNANILO

C. občinstvu, kakor tudi rojakom, ki potujejo skoz Chicago naznanjam, da sem odprla

Prvi slovenski hotel "SLAVIJA"

NA 1921 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.,

kjer je občinstvu na razpolago 35 moderno opremljenih sob po zmernih cenah.

Posebne akomodacije za potnike in njih družine.

AGNES SPOLAR, lastnica.

Tel. CANAL 2241.

(S. 11—2)

Phone: CANAL 6516.

SLOVENC!

Kadar ste se namenili dati slikati. Bodisi o priliki ženitve, ali v kakem drugem slučaju, ne pozabite, da je v Chicagi slovenski fotografist, ki izdeluje prav tako fine slike, če se ne boljši, kakor kdo drugi. Ta fotografist je:

M. Arbanas

SLOVENSKI FOTOGRAFIST

1147 — W. 18th St., Cor. May St.

CHICAGO.

Razsvetlite Vašo klet!

Tekom jesenskih dni je klet jako popularen prostor v hiši. Tja se spravlja razne stvari za zimo. In kako je pusto, ako v kleti ni svetlobe. — In zakaj bi delali v temi? Pokličite nas, da vam razsvetljimo vaše temne kote in jih naredimo za vas prijazne in koristne.

Pokličite nas, ali pa k nam pridite, da se pogovorimo!

FIDELITY ELECTRIC CO.

FRANK SCHONTA, lastnik.

2049 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Pošiljamo blago tudi izven Chicage. Pišite po naš cenik. (9—27. 10—1.)

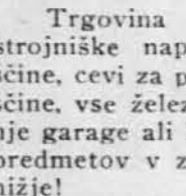

NAJSTAREJŠI SLOVANSKI TRGOVEC Z ŽELEZNINO V MESTU CHICAGO JE:

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Phone: CANAL 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, strojniške naprave, električne potrebščine, cevi za plin, avtomobilske potrebščine, vse železne potrebe za postavljaje garage ali hiš. 1500 drugih različnih predmetov v zalogi. Naše cene so najnižje!

Blago dovažamo na dom, v vsaki del mesta ali predmesta. Začnite trgovati z nami in ostali boste naši stalni prijatelji.

(S. & P.)

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO.

And. Glavach

EDINI SLOVENSKI AUTO LIVERY

Cenjenim rojakom v Chicagi in okolici se toplo priporočam. Na razpolago imam najmodernejše avtomobile za poroke, krstnje in pogrebe.

Pokličite me na telefon. Prišel bom na Vaš dom in vse potrebno uredil. Zapomnite si mojo telefon številko: CANAL: 5889

1844 — W. 22nd Place CHICAGO.

POZOR!

Cenjenim društvam v Chicagi in okolici naznanjam, da sem kupil dobroznano NARODNO DVORANO na Racine in 18. ulici. Prenovil sem vse dvorane za seje, kakor tudi veliko plesno dvorano. Zatorej se priporočam cenjenim društvam, kakor tudi cenjenemu občinstvu za obilen poset. Postrežba točna in solidna!

Frank Mubi

(LASTNIK)

1800—1802 — So. Racine avenue.

CHICAGO ILL.

Phone: CANAL 2675

(S— 11. —2.)

POZOR!